

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quot missas potest. celebrare sacerdos vno die

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymūdi

re. et si tūc sumeret illā lotionē vbi ē vinū in cōsecratū nō maneret teiunus.
¶ Quarta regula tangit ibi (Officiata dies) q̄ talis ē q̄ ip̄e sacerdos in die officiat. sicut est in festo b̄te Katherine. sc̄i Hycolai r̄c̄ijs. si aliqd̄ funus est p̄ns p̄t duas missas celebrare. vnā de sanctis et aliam p̄ defunctis et caute se regat. itā q̄ ablutōem p̄me missē nō sumat.

¶ Circa trāam est notandū. q̄ postq̄ sacerdos eleuauit corp̄ xp̄i. tunc stat in altari cū duob̄ digit̄s iunctis. sc̄z cū pollice et indice. Et hui⁹ ass̄gnatur multiplex rō. Quaz̄ p̄ma talis ē. nā si aliqua p̄ricula corporis xp̄i adhuc adhereret digitis. q̄ tunc sacerdos cauti⁹ et securius referuaret illā p̄ticulā cū digitis iunctis. Sc̄da rō est. ob reuerentiā iesu xp̄i. eo q̄ nihil tāgat an̄ lotionē nisi corpus xp̄i. ex quo est nobilitissimū. Tercia rō est. q̄ p̄ indice q̄ longior ē pollice intelligit̄ deitas. et p̄ pollice intelligit̄ ip̄a humanitas. sc̄z illa duo ibi iungunt̄. ideo in signū illius fit iunctio illoz̄ duoz̄ digitorū. Quarta rō est. q̄ p̄ indice intelligitur filius dei. et p̄ pollicem intelligitur pater. modo pater iungitur filio. et eōuerso filius patri. quia filius fuit obediens patri vsq̄ ad mortem. Philippi. ij. Quinta rō est sp̄ialis. nam p̄ iunctōem illoz̄ duoz̄ digitorū intelligit̄ q̄ aīa cuiuslibet christifidelis inseparabiliter est iuncta charitati dei r̄e.

¶ Sc̄do notandū. q̄ ip̄i sacerdotes habent diuersas p̄suetudines in eleuando calicem. nam aliq̄ eleuant eū coopertū. et aliq̄ eleuant eum discoopertum. Diceret ergo aliqd̄. vnde p̄surgit illa diuersitas. Respondet q̄ illi sacerdotes q̄ eleuant calicem p̄mo modo faciunt hoc in signum huius. q̄a q̄n̄ x̄ps instituit illud sacramentū in cena. tūc iste sanguis nō fuit visibilis ita q̄ adhuc eius sanguis latuit in corpore suo. et ergo aliqui memorantes h̄ leuant calicē coopertum. Sed post cenā vt in die parasceues tūc ille sanguis paruit ad oculum. et ergo aliqui sacerdotes memorantes hoc leuant calicē discoopertum. in signum huius q̄ sanguis christi in die parasceues paruit et resplenduit cunctis hominibus.

¶ Tercio notandū. q̄ vinū fundere in calicē (vt sup̄ dictū ē p̄ma in regula) intelligitur multiplex. Primo q̄ nihil inueniat in calice. vel q̄ tm̄ inueniat aquā. vel q̄ tm̄ inueniat vinū. Si ip̄e sacerdos nihil inueniat in calice tunc ip̄e debet infundere vinū cum aqua. Si tm̄ inueniat vinū. hoc ē dupliciter. vel ante sumptōes corporis xp̄i. vel post sumptōnem. Si inueniat tantū vinū ante sumptōem corporis xp̄i. tunc ip̄e sacerdos debet infundere aquam et dicere verba canonis que pertinent ad cōsecratōem sanguinis. Si aut̄ post sumptōnem corporis christi inueniat tantū vinū. tunc nō est necessariū vt infundat aquā. q̄ ibi adhuc est corpus et sanguis xp̄i. nam ipsum vinū maxime facit ad p̄secratōem sanguinis. aqua aut̄ nō h̄z tantā necessitatē. Si aut̄ inueniat solā aquā ante sumptōem corporis xp̄i. tūc ip̄e sacerdos debet infundere vinū ne illud sacramentū diuidat̄. q̄ in sola aqua sacerdos nō potest p̄secrare sanguinē xp̄i. Si aut̄ sumpsit de illa aqua quā inuenit esse solā. tunc nō debet apponere vinū nec a p̄ncipio p̄secrare. quia hoc sacramentū solum a teiuno est sumendum.

¶ Quarto notandū. q̄ ip̄e sacerdos nunq̄ potest p̄plete celebrare tres missas in vno die nisi in natiuitate xp̄i. et hoc ē p̄pter certam cām. q̄ p̄ma missa que canitur illa die designat r̄ps legis. et t̄p̄na legis est illud tem̄

pus qd fuerat anteq̄ xps fuit natus siue incarnatus. qz tunc ip̄i homines absolute vixerūt fm legē. z gratia nō dabat eis cū omēs ad lymbū inferni venerūt. qz nullus potuit intrare regnū celoz. z ideo illa missa cantat in tenebris. scz in media nocte. Scda missa que cantat in diluculo siue in ortu diei rep̄ntat tps gr̄e. qz diluculū est mediū noctis z diei. z sic ip̄m tēpus gratie est mediū saluatōis z damnatōis. qz possumus declinare ad diem vel ad noctē. scd saluatōem vel damnatōem. interm̄ q̄ sumus in tpe gr̄e et in illo tpe sumus iam. qz d̄t b̄tus Jokes in apoc. Vidi angelum vnum pedē in celo z aliū in terra habentē z iurauit p̄ celū z p̄ terrā z p̄ oīa que in eis sunt. q̄ post illud tps nō esset tps gratie Apocal. 7. Etiam illa missa tātatur in ortu diei ideo q̄ designat eccliam militante. qz debem⁹ h̄ic militare vt ambulemus de tenebris ad lucē. Vel sic. illa missa ideo designat eccliam militātem. qz tps gratie est nobilius z efficacius q̄ tempus legis. qz tēpus legis non fuit nisi figura respectu tps gratie. Et in tali tpe gr̄e debemus fortiter militare z pugnare p̄tra antiquū hostem. i. dyabolū vt post tempus gr̄e ad tempus glorie puenire mereamur. z ergo scda missa cantatur in ortu diei p̄ter tps gratie. z talis missa debet cum maiori solēnitate celebrari q̄ p̄ma aut saltē cum tāta. Tercia missa fcat tempus glorie z eccliam triūphante in celesti patria. Et quia ibi est summa claritas. ideo illa missa debet cantari in meridie z cum maxima solēnitate.

¶ Quinto norandū. q̄ ip̄e sacerdos potest duas missas celebrare in vno die in sex casibz. Primo in die natiuitatis xpi. tunc potest celebrare tres missas z nūq̄ in alio tpe. Scdo p̄ celebrare duas missas in diebz officiatōis. de q̄bus d̄t p̄ns l̄ra. saltē si funus est p̄ns z nō habuerint alium sacerdotē. tunc p̄ celebrare duas missas Tercio q̄si adueniūt hospites. z si tūc sacerdos celebravit vnā missam sine locutiōe manū p̄ celebrare scdam missaz causa hospitū Quarto p̄ter infirmos. vt si esset aliquis infirmus quē sacerdos deberet cōicare z non haberet hostias consecratas. et si celebrasset vnā missam p̄ tū in eodē die celebrare scdam p̄ter infirmos vt cōsecraret hostias z eos cōicaret ne fieret negligētia in populo. Quinto p̄ peregrinos. vt si venirent peregrini tūc etiā p̄ sacerdos p̄ficere scdam missam. Sexto p̄ duas missas celebrare p̄ter nuptias. quia si sacerdos celebrasset vnā missam z adueniret sponsus cū sponsa z rogarēt. p̄ missa. tunc licitū est ip̄i sacerdoti missam scdario p̄ eis celebrare. vñ sunt tales versus Natalis. funus. hospes. languens. peregrinus Autentes faciunt missas celebrare scdas. Vel fm alios dantur isti versus Hortuus. infirm⁹. sponsus. peregrinus. z hospes. Ista sunt b̄nas celebrare. dies domini tres Solum p̄ieb̄ ytey. sed locio sumpta semel sit. Septimus casus supadditur. z est cōmunis in sancta matre ecclesia. scz q̄ omēs illi sacerdotes p̄nt vno die bis celebrare missam qui duas ecclesias seu villas gubernant quādo sacerdotes alios habere non possunt.

¶ Ultimo norandū est de certis casibus. Primus casus est iste. si tēpore hyem̄ contingeret q̄ sanguis christi in calice congelaretur p̄ter frigus intensum. quid esset faciendū. Respondet Innocentius q̄ quādo sic euenerit tūc ip̄e sacerdos debet cōiungere manus suas calici z multum exalare cū flatu z anhelitu suo. ita q̄ ex calore naturali dissoluatur glacies